

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ZAMONAVIY TA’LIM TEXNOLOGIYALARI VA YANGICHA TA’LIM TIZIMI

Tursunova Anora Egamberdiyevna

*Farg‘ona viloyati Farg‘ona tumanidagi 19-umumiy o‘rta
ta’lim maktabida ona tili va adabiyot fani o‘qituvchisi*

Annotatsiya: Zamonaviy dunyoda ta’lim tizimi doimiy ravishda rivojlanib, yangi texnologiyalar va pedagogik yondashuvlar orqali takomillashib bormoqda. O‘zbekiston Respublikasida ham ta’lim sohasida tub islohotlar amalga oshirilmoqda, bu esa mamlakatning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy taraqqiyotiga sezilarli ta’sir ko‘rsatmoqda. Ta’lim tizimining yangilanishi va zamonaviy texnologiyalarni joriy etish orqali yosh avlodni zamonaviy bilim va ko‘nikmalar bilan ta’minlash, ularni global raqobatga tayyorlash maqsad qilinmoqda.

Kalit so‘zlar: ta’lim, texnologiyalar, tizim, onlayn platformalar, o‘quv dasturlar, bilim, ko‘nikma, individual yondashuv.

Аннотация: В современном мире система образования постоянно развивается и совершенствуется за счет новых технологий и педагогических подходов. В Республике Узбекистан также реализуются коренные реформы в сфере образования, что оказывает существенное влияние на экономическое, социальное и культурное развитие страны. Целью является обеспечение молодого поколения современными знаниями и навыками за счет модернизации системы образования и внедрения современных технологий, а также подготовка их к глобальной конкуренции.

Ключевые слова: образование, технологии, система, онлайн-платформы, учебные программы, знания, навыки, индивидуальный подход.

Abstract: In the modern world, the education system is constantly developing and improving through new technologies and pedagogical approaches. In the Republic of Uzbekistan, fundamental reforms are also being implemented in the field of education, which has a significant impact on the economic, social and cultural development of the country. The goal is to provide the younger generation with modern knowledge and skills through the modernization of the education system and the introduction of modern technologies, and to prepare them for global competition.
Keywords: education, technologies, system, online platforms, curricula, knowledge, skills, individual approach.

KIRISH

Zamonaviy ta’lim texnologiyalari deganda, avvalo axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, interaktiv o‘quv vositalari, virtual va kengaytirilgan haqiqat, sun’iy intellekt asosida ishlovchi dasturlar, onlayn platformalar va boshqa innovatsion

metodlar tushuniladi. Ushbu texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada samarali, qiziqarli va o'quvchilarga individual yondashuvni ta'minlaydigan darajaga olib chiqadi. O'zbekiston ta'lim tizimida bu yo'nalishga katta e'tibor qaratilmoqda, chunki zamonaviy texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini yanada interaktiv va o'quvchilarga qulay qilish mumkin. Yangicha ta'lim tizimi faqat texnologiyalarni qo'llash bilan cheklanmaydi. Bu tizimda o'quvchilarning fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish, ijodkorlik va muammolarni hal qilish qobiliyatini oshirish kabi pedagogik maqsadlar ham muhim o'rin tutadi. O'zbekiston ta'lim tizimida bu yondashuvlar asta-sekin joriy etilmoqda. Masalan, loyiha asosida o'qitish, interfaol metodlar, guruhda ishlash va muammoga yo'naltirilgan o'qitish kabi usullar keng qo'llanilmoqda.[1]

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ta'limda axborot texnologiyalarining keng qo'llanilishi o'quv jarayonini yanada moslashuvchan qiladi. O'quvchilar istalgan vaqtda va istalgan joyda onlayn darslarga qatnashish, o'zlashtirish darajasini mustaqil ravishda nazorat qilish imkoniga ega bo'ladilar. Bu ayniqsa pandemiya davrida ta'lim jarayonining uzluksizligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etdi. O'zbekiston maktablari va oliy o'quv yurtlarida elektron ta'lim platformalari, masofaviy o'qitish tizimlari faol rivojlantirilmoqda. Bu esa ta'lim sifatini oshirishga xizmat qilmoqda. Shuningdek, ta'lim tizimida pedagoglarning malakasini oshirishga katta e'tibor qaratilmoqda. Zamonaviy texnologiyalarni samarali qo'llay oladigan, yangi pedagogik metodlarni biladigan o'qituvchilar tayyorlash va ularning doimiy ravishda malakasini oshirib borish ta'lim sifatining asosiy omillaridan biri hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasi hukumatining ta'lim sohasidagi islohotlari doirasida o'qituvchilar uchun maxsus treninglar, seminarlar va onlayn kurslar tashkil etilmoqda. Bundan tashqari, ta'lim tizimining yangilanishi bilan birga ta'lim mazmuni ham takomillashmoqda. Darsliklar va o'quv materiallari zamonaviy talablarga mos ravishda qayta ko'rib chiqilmoqda, ular interaktiv va multimedia elementlari bilan boyitilmoqda. Bu o'quvchilarning diqqatini jalb qilish, mavzularni yaxshiroq tushunish va mustahkamlashga yordam beradi. Shuningdek, ta'limda milliy qadriyatlar va zamonaviy bilimlar uyg'unligi ta'minlanmoqda, bu esa yoshlarni o'ziga xos va barkamol shaxs sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi.[2]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

O'zbekiston ta'lim tizimida innovatsiyalarni joriy etishda davlat va xususiy sektor hamkorligi muhim rol o'ynaydi. Xususiy ta'lim muassasalari zamonaviy texnologiyalarni keng qo'llashda ilg'or tajribalarni tatbiq etmoqda, davlat esa bu jarayonni qonuniy va moliyaviy jihatdan qo'llab-quvvatlamqda. Shuningdek, xalqaro tashkilotlar va donorlar yordamida ham ta'lim sohasida turli loyihalar amalga oshirilmoqda, bu jarayon ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.[3]

Zamonaviy ta'lim texnologiyalarining joriy etilishi orqali o'quvchilarning bilim olish jarayoni yanada interaktiv, qiziqarli va samarali bo'lmoqda. Bu esa ularning o'z bilimlariga bo'lgan qiziqishini oshiradi, o'rganishga bo'lgan motivatsiyani kuchaytiradi. Shu bilan birga, yangi ta'lim tizimi yoshlarni mustaqil fikrlashga, ijodiy yondashishga, muammolarni hal qilishga o'rgatadi, bu esa ularning kelajakdagi hayotida muhim ahamiyatga ega.[4] O'qituvchilarning malakasini oshirish ta'lim sifatining yaxshilanishida muhim omil hisoblanadi. Zamonaviy ta'lim jarayoni doimiy o'zgarishlar va yangiliklarni talab qiladi, shuning uchun o'qituvchilar doimiy ravishda o'z bilim va ko'nikmalarini yangilab borishlari zarur. Malakali o'qituvchi nafaqat o'z sohasidagi bilimlarni chuqur egallaydi, balki pedagogik metodlarni ham samarali qo'llashni o'rganadi. Bu esa dars jarayonini yanada samarali va qiziqarli qiladi. O'qituvchilarning malakasini oshirish orqali ular yangi pedagogik yondashuvlar, interaktiv ta'lim usullari va innovatsion texnologiyalarni o'zlashtiradilar. Bu o'quvchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshiradi hamda ularning bilim olish jarayonini yanada samarali qiladi. Shuningdek, malakali o'qituvchilar har bir o'quvchining individual ehtiyojlarini hisobga olishga qodir bo'lib, ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Ta'lim sifatining oshishi o'qituvchilarning kasbiy motivatsiyasining ortishi bilan ham bog'liq. Malaka oshirish orqali o'qituvchilar o'z ishlariga bo'lgan ishonchlarini mustahkamlaydi, bu esa ularning pedagogik faoliyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Natijada, o'quvchilar yanada sifatli ta'lim oladi, ular bilim va ko'nikmalarini mustahkamlaydi, o'z salohiyatlarini to'liq ro'yobga chiqarish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shunday qilib, o'qituvchilarning malakasini oshirish ta'lim sifatini yaxshilashda asosiy omil bo'lib, ta'lim tizimining rivojlanishiga xizmat qiladi. Bu jarayon ta'lim muassasalarining samaradorligini oshirish, o'quvchilarning muvaffaqiyatini ta'minlash va jamiyatning intellektual salohiyatini oshirishga yordam beradi. Ta'lim sohasida barqaror va sifatli natijalarga erishish uchun o'qituvchilarning doimiy malaka oshirishiga katta e'tibor qaratish lozim.[5]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston Respublikasida zamonaviy ta'lim texnologiyalari va yangicha ta'lim tizimi jadal rivojlanmoqda. Bu jarayon mamlakat ta'lim sifatini oshirish, yoshlarni zamonaviy bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlash, ularni global raqobatga tayyorlashga qaratilgan. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, interaktiv metodlar, pedagoglarning malakasini oshirish va ta'lim mazmunining yangilanishi ushbu jarayonning asosiy omillaridir. Kelajakda bu yo'nalishda ishlar davom ettirilsa, O'zbekiston ta'lim tizimi yanada sifatli va samarali bo'lib, yosh avlodni barkamol va bilimdon qilib tarbiyalashga xizmat qiladi. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va yangicha ta'lim tizimi orqali mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ham sezilarli hissa qo'shiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Qurbonov Adxamjon To‘lanboy o‘g‘li. (2025). "O‘zbekiston Respublikasida zamonaviy ta‘lim tizimi: holati, muammolari va rivojlanish istiqbollari". Nashriyot: Ilmiy jurnal.
2. Abdullayev Sh. (2023). "O‘zbekiston Respublikasida zamonaviy ta‘lim tizimini rivojlantirish istiqbollari". Nashriyot: Ilmiy maqola.
3. Mirzaev O. (2022). "Ta‘lim jarayonida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish". Nashriyot: Ilmiy tadqiqot.
4. Islomov B. (2022). "O‘zbekiston Respublikasida ta‘lim sohasidagi islohotlar va yangicha yondashuvlar". Nashriyot: Universitet nashriyoti.
5. Karimova N. (2023). "Zamonaviy ta‘limda texnologiyaning roli va ta‘lim sifatiga ta‘siri". Nashriyot: Ilmiy maqola.
6. Toshpulatov E. (2023). "Innovatsion ta‘lim texnologiyalari va ularning ta‘lim tizimiga integratsiyasi". Nashriyot: Oliy ta‘lim nashriyoti.
7. Usmonov F. (2022). "Yangicha ta‘lim tizimining pedagogik asoslari va amaliyoti". Nashriyot: Pedagogika nashriyoti.